

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Digitální učební materiál

Projekt: Digitální učební materiály ve škole, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.5.00/34.0527

Příjemce: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Husova 3, 371 60
České Budějovice

Název materiálu: Typologie osobnosti - pracovní list

Autor materiálu: PhDr. Jitka Ivanková

Datum (období) vytvoření: 27. 9. 2013

Zařazení materiálu:

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT (III/2)

Tematická oblast: Úvod do obecné psychologie

Sada: PS1

Číslo DUM: 17

Předmět, ročník: Psychologie, 2. ročník

Ověření materiálu ve výuce:

Datum ověření: 25. 10. 2013

Třída: ZDA 2. A

Ověřující učitel: Bc. Helena Šorfová

Popis způsobu použití materiálu ve výuce:

Pracovním listem je vhodné navázat na výklad daného tématu v předcházející hodině. Je určen žákům pro individuální procvičení probíraného učiva, navazuje na výklad daného tématu a stává se součástí samostatné přípravy. Pracovní list žáci zpracovávají samostatně a následně je vhodné provést rozbor úloh společně s učitelem. Žáci tak získají zpětnou vazbu.

Tento výukový materiál je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

PRACOVNÍ LIST

Kapitola: Úvod do obecné psychologie. **Téma:** Typologie osobnosti.

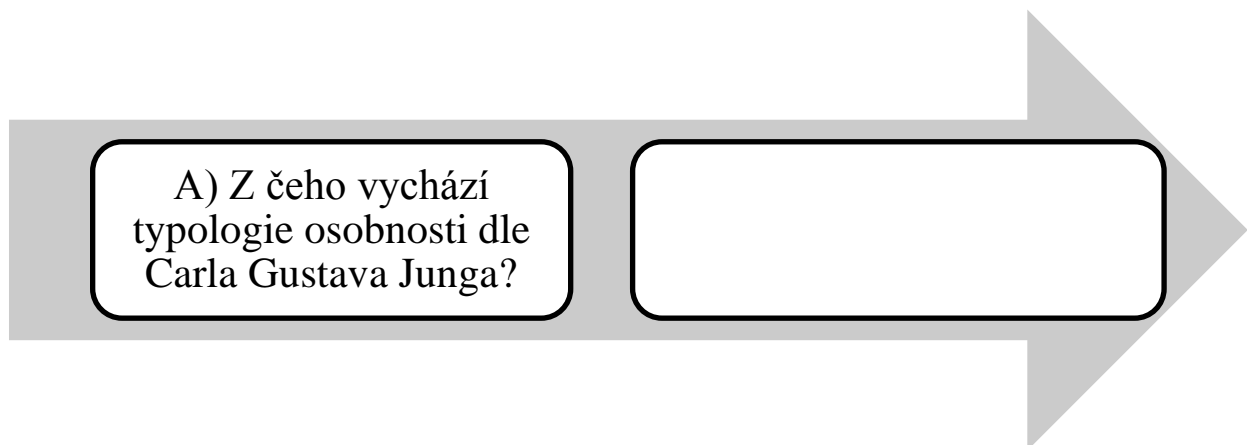
Úkol č. 1:

Doplňte schématické pojetí Eysenckovy typologie osobnosti.

	Introvert	Extrovert
Stabilní		
Labilní		

Úkol č. 2:

Odpovězte na otázky:

A) Z čeho vychází typologie osobnosti dle Carla Gustava Junga?

B) Na jaké dva základní typy osobnosti rozdělil Jung lidi?

Úkol č. 3:

Vytvořte dvojice, jak se domníváte, že pojmenování typu osobnosti a charakteristika typu spolu souvisí. Jedná se o typologii osobnosti dle Eduarda Sprangera.

Pojmenování typu osobnosti	Charakteristika typu	Řešení
1. Teoretický	A) Má rád moc, domáhá se jí, převládá u něho snaha po ovládnutí druhých, všechno podřizuje potřebě dominovat a vládnout. Stále zdůrazňuje sám sebe. Nesnáší konkurenci.	
2. Ekonomický	B) Je lhostejný k materiálním hodnotám, všechno podřizuje vyšším cílům, je zaměřený na utváření nejvyšších hodnot.	
3. Estetický	C) Charakterizuje ho zaměření na lidi, je vždy připraven k pomoci. Snadno se vžívá do situace druhých. V jeho životních sociálních vztazích dominuje sympatie, láska a nenávisť.	
4. Sociální	D) Život chápe jako hru obrazů, není však zaměřený tak, aby uvažoval teoreticky,	

	ale je citový. Svět vidí po svém, čímž se odtrhává od reality.	
5. Mocenský	E) Individualista, teoretik, který se zaměřuje na abstraktní poznávání předmětů a jevů. Minulost a přítomnost spojuje do zákonitého pořádku. Jeho poznávání, rozlišování je neosobní, necitové.	
6. Náboženský (ideový)	F) Ve všem hledá pouze užitkové hodnoty, resp. osobní prospěch. Všechno je pro něj prostředkem k udržení vlastní existence. Hodnoty vidí ve vnějším efektu, požitku, blahobytu.	

Úkol č. 4:

Charakterizujte následující typy uvedené v tabulce, které vychází z typologie osobnosti dle Williama Herberta Sheldona.

Endomorfní typ	Mezomorfní typ	Ektomorfní typ

Úkol č. 5:

Doplňte věty:

Německý psychiatr _____ na základě svých zkoumání zjistil, že existuje souvislost mezi stavbou těla a způsobem prožívání jedince. _____, tedy tělesná konstituce, a typ charakteru, to jsou dva základní pojmy této typologie.

Jungova typologie vychází z toho, zda je člověk orientovaný spíše na _____ nebo _____ svět.

Úkol č. 6:

Dopište a charakterizujte typy osobnosti odvozené od tělesné stavby tak, jak je představuje Ernst Kretschmer.

A)	
B)	
C)	

Úkol č. 7:

Charakterizujte člověka, kterého můžeme označit za extroverta.

.....

.....

Vyhodnocení pracovního listu

Správné řešení úkolu č. 1:

	Introvert	Extrovert
Stabilní	Flegmatik	Sangvinik
Labilní	Melancholik	Cholerik

Správné řešení úkolu č. 2:

Odpovězte na otázky:

- a) Jungova typologie vychází z toho, zda je člověk orientovaný spíše na vnější nebo vnitřní svět.
- b) Jung rozdělil lidi na extroverty a introverty.

Správné řešení úkolu č. 3:

1. E
2. F
3. D
4. C
5. A
6. B

Správné řešení úkolu č. 4:

Charakterizujte následující typy uvedené v tabulce, které vychází z typologie osobnosti dle Williama Herberta Sheldona.

Endomorfní typ	Mezomorfní typ	Ektomorfní typ
tukem obalený jedinec s povahou viscerotonní, která dává jedinci vlastnosti jako rozvážnost nebo společenskost	typ s převažující svalovou hmotou a somatotonní povahou s rysy jako energičnost, vitalita a přímost	typ charakterizuje štíhlost a cerebrotónní povaha (množství zábran a samotářství).

Správné řešení úkolu č. 5:

Kretschmer

somatotyp

vnější; vnitřní

Správné řešení úkolu č. 6:

<p>A) Piknický typ (z řečtiny <i>pyknos</i> – tlustý, pevný) – kulatá hlava, zavalité krátké tělo, měkké svalstvo, válečkovitě tvarované údy, celková zaoblenost, za normálních okolností bývají otevření, společenšší, realistického pohledu na život, bývají ohroženi maniodepresivním duševním onemocněním.</p>
<p>B) Leptosomní typ (astenický, z řečtiny <i>leptos</i> – tenký), dlouhá, štíhlá, hubená postava, úzká ramena, plochý hrudník, slabě vyvinuté svalstvo, dlouhé slabé údy, bývají uzavření, jednostranně zaměřeni, vytvářejí si vlastní fantazijní svět, bývají ohroženi schizofrenním duševním onemocněním (bludnými představami, rozštěpením mysli, tzv. rozpadem osobnosti).</p>

C) Atletický typ – silně vyvinutá kostra a výrazné svalstvo, široký hrudník, užší boky, menší lebka s protáhlým obličejem, bývají pohybově a mentálně těžkopádní, bez velkých citových vzruchů a silných myšlenkových zaujetí

Správné řešení úkolu č. 7:

Extrovert je:

osoba, která se zaměřuje na podněty zvenčí. Jedná se o otevřenou a praktickou bytost, umí pracovat s realitou i lidmi, je společenská, zábavná a přizpůsobivá, nemá strach z budoucnosti